

БРЫЛЁУСКІ лістапад

№ 31 (113)
лістапад
2009 г.

ІНФОРМАЦЫЙНА - ГРАМАДСКА ЕЮЛЕТЭНЬ

Выдаётся с мая 2006 г.

З Ю б і л е е м !

15 листопада
Сергей Михаїловіч
КРАЛАК
згадуємо 50-річчя

17 листопада
Ганна Кузьмінічна
ГАРАСТАЕВА
згадуємо 50-річчя

25 листопада
Валентина Білецька
КУЛЯШОВА
згадуємо 50-річчя

у лісташадзе нарадзіліся;

3 - Міхнія Вікторія Хадимоў
4 - Татціна Ульяна Іванівна
9 - Ленід Андраповіч Бярініў
9 - Міхнія Васільевіч Дзятлікай
11 - Валентінія Васільевіч Кікоўка
11 - Кнітантрін Гена, юзкіч
14 - Татціна Мікімаўна
14 - Піцфенік
16 - Любіў Тянаўна Магданінна
16 - Людміла Вінільсуня
Шышіца | 16 - Карпана Міхайлівна
Паршнік
18 - Голь Тянаўна Мяйнер
Станіслав Ульяна Іванікіч
19 - Міхнія Вікторія Кулішоў
20 - Раіса Рыгораўна Бонгаритнік
20 - Тамара Мікаляеўна
Машенка
21 - Веря Анатольевна
Аляксенка
23 - Валентінія Вінільсуня Дудар
24 - Алена Леапідаўна Шыбакова |
|---|--|

Віншуем!

7 листопада
92-я
гадавіна
Києвської
рэспублікі
у Расіі

22 кастрычніка
2009 года
у Галіны Міхнісуні
і Валерія Міхніскія
Міхновых
нарадзіліся
сын АНТОН.
Віншуем!

Каб не было бяды

29

пастрыніка 2009 г. адбылося чарговое паседжанне выканкама Брыліўскага сельсавета. Асноўнае пытанне пасесткі дня – "Аб стане супрацьпажарнай бяспеі на тэрыторыі Брыліўскага сельсавета".

З інформацыйным выступам начальнік Магілёўскага раённага аддзела па надзвычайніх ситуацыях **Віктар Анатольевіч Янчанка**. Ен паведаміў, што за даевяць месяцаў бягучага года па рэспубліцы адбыўся 7531 пажар (у мінульым годзе адлаведна 7080 пажараў). Загінула 747 чалавек (у 2008 г. - 797). У тым ліку згінуле 30 дзяцей - на 10 болей, чым у мінульым годзе. У Магілёўскай вобласці было 1060 пажараў (рост на 200). Загінуў 91 чалавек (у 2008 г. - 111); у тым ліку 3 дзяцей. У Магілёўскім раёне адбылося 75 пажараў (у 2008 г. - 71), на якіх згінула 9 чалавек (у 2008 г. - 8).

Асноўная прычына пажараў - зложыванне спіртнымі напоямі ў спалучэнні з курэннем. У прыватнасці, такі выклад быў у в. Качурына, калі згінулі два чалавекі. Треба праводзіць работу па прафілактыцы пажараў. У сельсавеце павінен працаваць актыў.

У кожным доме павінен быць усталяваны пажарны апавяшчальник - у многіх выпадках ён засцерагае ад бяды. Таксама, патрабна, каб усе прыборы былі у належных ста-нё і не узулілі небяспеі. Треба, каб печы былі спраўнымі, каб дымходы чысціліся. У гандлёвай сетцы павінны працавацца і апавяшчаль-нікі, і пляўдзі устанакі ў засцерагаль-нікі, і розныя неабходныя электрычныя прыборы. Павінне працаваць сістэма пажарнага водазабеспечэння у населеных пунктах -- павінны быць піранты, а адлег-ласць ад дамоу да вадзёмаў не павінна перарабольшваць 200 м. Тут пакуль што ня мае пэўнага зруху, і ў Брылях у тым ліку. У зімовы перыяд треба чысціць дарогі, каб пажарныя машыны маглі пры неабходнас-ці доехаць да месца пажара.

Старшыня выканкама **Уладзімір Ільч Майкрав** адзначыў, што на сістэму пажарнай бяспеі звертаўца асаблівая увага -- робяцца рэйды, праводзяцца гутаркі са "складанымі" жыхарамі. Уся праца робіцца ў чеснім кантакце з кірауніцтвам адлавед-ных служб і організацый. Гнадалей такая работа будзе працягвацца.

На абмеркаваному пытанню было прыня-та рашэнне.

Былі разгледжаны іншыя пытанні.

У паседжанні выканкамама таксама прыня-удзев старшы інспектар РАНС **Ігар Валер-еўіч Папкоў**.

Восенњскія турботы

*М*ікалай Спрэгевіч Уханку з вёскі Брылы дубра разумеє, што вожны пілодыкі восенњскі дзень -- гэта важкі ўнёсак у капілку сельскага спадарчых работ. Тут праца ідзе ад плюна і да цыміна, і смыліцца можаш толькі па хвільшку -- хуб штрымайсі дубры фітанды-макі...

20.10.2009 г.

Дарога любіць парадак

*Д*арога і парадак заусёды існуюць у цеснай звязкасці. Да гэтых пытанняў "Брылёўскі летапіс" звярујацца неадночы. Напрыклад, пра тое, як насяцца на вялікіх куткасцях аўтамабілі і матыцыклы па вуліцы Юбілейная у Брылих. І вось 9 кастрычніка 2009 года брылёўцы націралі пазуныя зрухі ў гэтым націрунку. З раніцы прыехала рамонтна-будаўнічая брыгада ДРБУ-128 "Магілёўаблдарбуда" і на працягу некалькіх гадзін зрабіла так званага "ляжачага пеліцейскага" --спецыяльнае прыстасаванне на даророзе для абліжавання куткасці руху аўтранспарту. Паколькі тут побач школа - сад, то, па правілах, куткасць не павінна перавышаць 30 км у гадзіну. Есць спадзяванне, што новы брылёўскі "кынтар" будзе пільна сачыць за парадкам на гэтай вуліцы.

Мікалай ЦКОЎ.

Першы снег

6 лістапада 2009 года
на Брыні і наезжалі
лёг першы снег.
Праліжаў ён підоўж,
але ўсе адразу адчулі
подзю: зікі --
хуткай і несвіроткай.
Някай ўжо не за гарані.

М/11/2009

Фотографія
УВІДЪ І.ЛІСОВАЯ

Ілл. ГЛЕБІЧ

Цуд стварыўся - я праспаў
Снег да гвіцем перапаў
Рыж-риши.

Ізакиць ён па дверях,
На парканах, на дрыках -
Чисты-чысты.

Для ясцей я брус у піс
Сцэлюць глыбікі якраз
Бел-белы.

Свараўшы вясковую снег:
Хліць бы блока,
Крыкады смех,-
Ціхк-цих.

Моўчні я стаю ў ціпны,
І так лёгка на дупны,
Скетта-скетта...

Святыя дзяды, хадзіце да нас!

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь

2 лістапада 2009 г. у Брыліўскай сельскай бібліятэцы адбылася вечарына, прысвечная дню памяці продкаў -- дядям. Яе падрыхтаваў і правёў член Саюза беларускіх пісьменнікаў Мікола Яшку. Ен распавёў аб тым, што гэты народны памірны абраад паходзіць ад даждыцянскага ўсходнеславянскага звычаю трываны і спрад়яліца. Чатыры разы на год: зімовыя (масленічныя) - перад Нядзеллям Масленицы,веснавыя - на Радунцу, летнія - у суботу перад Сёмухой,весенскія (іх яшчэ называюць Дзмітрыевскія, Багатыя ці Вялікія) - перад днём святога Далімітрыя. Зімовыя, веснавыя і летнія дяды прысвячаюцца памяці нідаўна памерлых продкаў, блізкіх сваякоў, а весенскія - целаму роду. Тому весенскія дяды і лічачца галоунымі. У сучаснай Беларусі праваслаўны адрозніваюць Далімітрыевскую памірную суботу у першую суботу перад 9 лістапада. Каталікі успамінаюць усіх памерлых вернікаў 2 лістапада. Лічыцца, што ў гэты дзень душы памерлых продкаў прыходзяць да жывых, глядзяць на сеях нашчадкаў, радуючыся з іх поспехамі і сумуючы, калі ў сеіце штосьці робіцца не так. Заглядзаныя душы праз вакны і адчыненыя дверы. Тому школа перад гэтымі святамі забавязкова мылі.

На дяды гатавалі святочныя і абраадавыя стравы, запальвалі свечкі, успаміналі добрым словам памерлых дядоў і прадзедаў, кілікалі на вечору. Сямейны вірэй такі. Увечэрны ўся сям'я збіраецца за столам. Дядоў звязуць вершамі: "Святыя дяды, здабыць вас, хандзіце да нас! Ёсць тут усё, што Бог даў, чыльскіх хата бацька. Просіць сас: «Ляціце да нас!». Потым запальваюць свечку і чытваюць магітву. На столе забавязкова павінна стаць здні пустыя талерка -- для дядоў. Паводле звычаю, ад кожнай стравы ў засонны посуд здкладвалі пакавалочку для нібокчыків і пандалі на ноч: лічыўся, што душы памерлых продкаў, якія прыходзяць на дяды, трэба пачаставаць. А пасля вечары са ставіла на прыборалі -- для таго, каб памерлых маглі за ім пасядзець у цішыні. Ёсць прыкмета: што першы ўстае з-за памірнавага ставіла, той у гэтым гэде і пам'я. Тому пакуль самы старэйшы член сям'і не падняўся, уставаць никому нельга. З гэтай нагоды часта падтваралі прыміўку: "Не спашаёшся падрад бачкі ў пекло". На разговітанні дядям казалі: "Святыя дяды! Ені! пілі -- ёзіце да сябе!"...

Прысутныя на вечарыне таксама вірымалі магчымасць пазнаёміцца са старымі фотаздымкамі з нашай брыліўскай даунінай.

На вечарыне выступіў вядомы літаратурны і грамадскі дзеяч Рыгор Андрэевіч Каствусяў, які расказаў пра святкаванне дядоў 1 лістапада ў Мінску і пра то, што мінінава -- гэта карэні нашага тысячагодовага дрэва. Не будзе кареню -- яно загіне і не застанецца ў будучым і памяці пра нас. І таму трэба зхойваць. Берагчы кожную яго галінку, якая, точыту сабе памяць далёкіх продкаў, павінна вечна шумець сакавітым лісцем.

Юлія ЯЦКОВА,

бібліятэкар

Брыліўскай бібліятэкі

Дяды глядзяць з фотаздымкаў...

Рыгор Каствусяў расказвае...

Народна
журнал

7.10.2009 р.

БРЫЛЁУСКАЯ БІЛЯТЭКА ІНФОРМУЕ

Эх, валёнкі, з Дрыбінскай старонкі!

Есць меркаванне, што шапельства на Дрыбіншчыне ўзнікла на пачатку XVIII стагоддзя. У ліку сялак, што пасаліліся ў Дрыбіне, былі выхадцы з смеценскіх, ніжнегородскіх губерній, дзе ужо атрымалі развідчэ шэрстабітны промысел. На новым месцы яны пачалі рабіць тое, што карысталіся попытам, — лямцы (ладкладкі пад халтуг) і шапкі. Валенне шепак і дело саметужнікам назыву — дрыбінскія шапавалы.

Майстры пачалі хадзіць па вёсках пасля зачынення паяльных работ, звычайна з сярэдзіны верасня і да 20 снежня. Больш як 650 чалавек з Дрыбінскай воласці, сабраушы свае начітрыя інструменты, на плячах са знакамітай "брындаі" ішлі па ўсіх кутках Расіі.

Падчас сваіх вандровак па вёсках дрыбінскія шапавалы карысталіся сваей умоўнай мовай, якая атрымала назыву "катрушицкі лемезен". Ужывалася яна, каб тримаць у сакрэце тое, пра што гавораць. Лексічны склад налічваў каля 915 слоў і складліваў 13 паняццевых групп. Сказы ў "катрушніцкім лемезені" ўтвараліся па ўзору агульназадной мовы. Напрыклад, "вуркальку хеебе" — "дай мене ерошай".

Учынкі людзей найлепшыя
перакладчыкіх думак.

Джон Лок (1632—1704),
англійскі філософ.

Народная
журнал

20.10.2009 р.

НЕПАСРЭДНЫЙ АБАВЯЗКІ ХРОСНЫХ БАЦЬКОУ

Хросны бацька і маці павінны паклапацца пра нацельны крыжкі храсніка. Крыжкі і тасьму купляюць у храме. Тасьма павінна быць чырвонага колеру і спадаць дзве даўжыні ручкі дзіцяці ад пальчыкаў да локця. На тасьму хросная маці або маці дзіцяці начытвае малітву "Оіча наш".

Для абраду хрышчэння шылі з новай, абавязкове белай (светлай) тканины хрысцільны ўбор. Славіва-

льник (пояс, якім перавязвалі дзіця пасля спавідання) павінен быць чырвонага колеру. У царкве хросная маці павінна была на працягу ўсяго абраду тримаць пялёнкі і спавіальнікі, каб тады чынам "вопраты" храсніка таісама была асвечана.

Пасля таго як дзіця тройчы апускаець у купель з водой, яго трэба было прыніць на белую пялёнку, якая пасля гэтага становілася самым надзвійным абарыгам для дзіцяці. Яе захоувалі ўсё жыццё.

Хросны бацько павінны набыць для храсніка імянную ікону — абраз святога, у гонар якога назвалі дзіця, азнаёміцца самім і расказаць храсніку, калі ён падрастце, жыцця після гэтага святога, навучыць малітве-звароту да святога святога апелуна.

Пакуль храснік падрастве і сталее, хросны бацькі находзяцца побач, дапамагаюць яго духоўнаму станауленню, прыводзяць у храм у святы на споведзь і прычашчэнне. На працягу года існуе некалькі дзён, калі храснікі абавязковы прыходзяць у госьці да хросных бацькоў і калі хросны бацькі наведваюць храсніка.

Так будзе працягвацца да вяселля храсніка, падчас якога хросны бацькі прымуць самы актыўны ўздел: яны ствараюць святамі і ствараюць побач з храснікамі у момент святавіства, у храме падчас шлюбу, спякуць і вынесуць да вясельнага стала знак сямейнага щасця — вясельны каравай.

Здавалася б, узаемадносіны хросных бацькоў і храсніка на гэтым павінны скончыцца. Але існуе тайна праўлі: хросны бацькі да канца сваіх дзён моляцца за сваіх храснікаў, а храснік абавязаны праводзіць у элошні шлях сваіх хросных бацькоў.

МВ
Марійскій
недзяласці

И В ОНКОЛОГИИ БЫВАЮТ ЧУДЕСА

Известный могилёвский онколог **Михаил БЫКОВ** вспоминает:

17.11.2009 г.

— В моей практике было что угодно. Были и чудеса, необъяснимые с медицинской точки зрения. Одну женщину, которая так обессилела, что из-за болезни не могла ходить, пришлось зашивать, не удалив опухоль. У неё был подтверждённый диагноз. Больной оставалось жить считанные дни, а она пришла ко мне через два года. После обследования у пациентки не обнаружили никаких признаков онкологии... Бывало так, что по всем параметрам человек долгожить может, а он умирает. И наоборот...

Рыгор КОЗЫРАУ

* * *

"Ад гарэлкі розум мелкі!"
Не аспрэчыш тут ніяк...
Што ж, канчаю піць гарэлку,
Пачынаю піць каньякі!

УСМЕШКІ

ІСЧІЛІ ПЯЯТІ

**Уладзімір
Сідаравіч
РАМАНАЎ
(1942-2009)**

10 листапада 2009 г. на 68-м
годзе жылтын памбэр Улдадың
Сынарын Рахманов.

Би нарадівся 19 січня 1942 року у с. Бричні ф-тів Сідарської Петрові та Елізабети Степанівни Рамазанових. Вий на землю зачатіль пам'ятати про життєвага підгруху, а потім бути жицією у пасляківських Бричах, якимагалімай Бричейські школи, де Уланськір Сімірізів вивчанішуся вчайджийшебою діл вучобы і заслужіша діл цивільних наук. Менівідіть тутож зачілнішість і засторонюючи тому, що би зашкіну вчильши ділай -- спачатку у школі робочий пакетів № 3 г. Магілів, а потім у Могильовській вищішій будівельній інституту. Пасленко зачілнішина інституту Уланськір Сімірізів

вн працюва й инжиниерам конструекторам на машиностроителни завода тягачната фабрика им Кубышкина, дзе я рабіла са ёнага выхада на пенсію.

Працюють на заводі, на
справах з Екацай Уладым
раїван Абделевік, з якої разом
пішов у жандармських погонях.
Нарадився дочин Тиңсін Атас
з потекім і пішін үчнеге скавч
шошкемі таңасыні үйрекшілі-
кілік міншіліктерде.

Уандрімір Сіцарівич заусебна вилічачуся сіціанішо, вандрі-
кай збиршої і відчинаючи у
врачы. Гаукічы пакітаў пра-
све родзіла брылбусін што-
кі, да якіх і вирикусі ў знош-
нія сабе сваіх жильцін.

Башкир, Узбекстанъ Сынчышы:

**Ганна
Іпалітаўна
БУКАТНЕВА
(1926-2009)**

16. Петапада 2009 года на 84-м году жизни скончалась Танна Таштагаева.

Яна параді лася 8 лістопада да 1926 года ў Брюсселі у сям'і Ігнація Ціркен цвярдича і Хофры Захарафініт Асмалоўскіх. Сям'я налодзілася з старанасцю іншыя щылькіцца гарадзішчамі роду Асмалоўскіх гербу Башчка, і іхныя вінокі ювелірнай працы падобные да харэктар Ганзы Шнайдэр. З сям'ога жыцця, жывучы з башкіцамі на хуторы, яна зведала рушыць савінскую працу; яе постам на сям'е вочы падчышла стварэнне

новата халтасната ладу. Усе
скве кеди і пачкеникі лиа ад
да-ла працы ў халтасе Імп. Імп
чы, зафіды імсекутася быць на
передавых пасырных і пездна
разова аднамастася ўнагаро
тад.

Съетраўшы Міхалу Міхайлавічу Букатіеву, якія стварылі з ім спарту і рабілі ўсе, каб іх родны дом быў пэўным і ўгуманным.

Після цього він відправився до міста Гаудії, що розташоване на південному заході Іспанії, і зупинився там на кілька днів. Там він зустрівся з підлеглими, які вже були заслані в Іспанію, а також з підлеглими, які вже були заслані в Іспанію.

АДЫГЕЙСКОУЦЫ.